

DÉL-MAGYARORSZÁG

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT LAPJA

55. évfolyam, 226. szám

Ára: 60 fillér

Szombat, 1965. szept. 25.

A nemzetek közgyűlése

Az ENSZ XX. jubiláris közgyűlése a fokozódó nemzetközi feszültség légkörében ült össze. Súlyos nemzetközi problémák és a világ különböző részeiben dörgő fegyverek árnyékában kezdődött a világszervezet tanácskozása. Eppen egy esztendővel ezelőtt a közgyűlés 1965-öt a nemzetközi együttműködés esztendőjének deklarálta. Ez a határozat azonban papíron maradt, a reményeket pedig elsősorban az Egyesült Államok veszélyes kalandorpolitikája rombolta szét.

Erről a vonalvezetésről még a nemrég elhunyt, washingtoni vonatkozásban viszonylag józanabban gondolkodó Stevenson, volt amerikai ENSZ fődelegátus is így nyilatkozott: „Ha úgy cselekszünk, mintha miénk volna az erő és az igazság monopóliuma, akkor egykettőre rá fogunk dobogni, hogy egyetlen monopóliumunk maradt, a reménytelen elszigetelődés.” Stevenson jóslata bevált. A reménytelen amerikai elszigetelődés első számú okozója a dél-kelet-ázsiai népiért kalózpolitika, amiről az ismert publicista, Walter Lippmann finom megfogalmazásban leszögezte: „Az Egyesült Államok számára képtelen feladat átvélni a Csendes-Oceán és megszábní, hogy egy ázsiai országnak milyen alkotmányos alapokat adjanak.”

Bizonyos, hogy a Vietnam elleni amerikai agresszió sötét árnyékot vet a közgyűlés munkájára. Már az előző években bebizonyosodott: igen nagy nehézségeket okoz a tárgyalóasztalnál Amerika imperialista politikája, amelynek jelenleg a vietnami agresszió a legfőbb mutatója. A nemzetközi együttműködés, a kibontakozás útját nehezíti Washington dominikai erőszakpolitikája is és kétségtelen, hogy a XX. közgyűlés nehéz örökséget kapott a XIX.-től, ahol — ismét az amerikai magatartás következményeként — nem tudtak jelentősebb előrehaladást elérni az egyik legdöntőbb kérdésnél, a leszerelésnél.

Megítárgyalta ugyan a XIX. közgyűlés a tizenhatalmi leszerelési bizottság jelentését, amely a szovjet és amerikai javaslatokat tartalmazta a legaktuálisabb tennivalókról. A jelentésben szó esett olyan egyezményről is, amely megakadályozná az atomfegyverek további elterjedését, de nem tudtak közös nevezőre jutni a delegátusok, mert miközben az amerikai kormány szóban állást foglalt az elterjedés korlátozása mellett, a valóságban mindent elkövetett, hogy a sokoldalú atomtűz-erő-terv révén tömegpusztító fegyverekhez juttassa a nyugatnémet militaristákat. Amíg a tervről nem mondanak le, addig az atomfegyverek elterjedése elleni nyilatkozataikat, csakis taktikai fogásnak lehet tekinteni.

Az amerikai politika elszigetelődése a világszervezetben is érezhető. Az, hogy az 1945. évi 51 alapító taggal szemben az ENSZ-nek ma már 117 tagja van, nem csupán statisztikai adat. A szocialista országok jelentékeny erősödése mellett megnőtt a „harmadik világ” létszáma és befolyása is. A két erő együtt, gyarmatosítás elleni szövetséget jelent és éppen az szorította kisebbségbe, sok fontos kérdésben, a világszervezet tanácskozó termeiben, az imperialista hatalmakat.

Az ENSZ-ben tehát a korábbi nyugati monopóliumhelyzet megszűnt, a csakis számukra kedvező határozatok elfogadhatása lehetlenné vált. Ennek igen nagy a jelentősége, hiszen a XX. közgyűlésnek előbbre kell jutnia a gyarmati rendszer maradványainak felszámolásában. Őt esztendő telt el azóta, hogy az ENSZ közgyűlése ünnepélyes deklarációban síkraszállt a gyarmatosítás megszüntetéseért. Azóta valóban sok afrikai és ázsiai ország nyerte el függetlenségét, de — nem is szólva arról, hogy például a portugál gyarmatok súlyos helyzete semmit sem változott — több, jogilag függetlenné vált állam önrendelkezési joga csak formális, mert az új gyarmatosítók gazdasági vagy más utakon most is kézben tartják a kulcspozíciókat.

A szocialista országok, köztük hazánk képviselői is, arra törekednek, hogy a legnagyobb felelősséggel, jóakarattal tárgyalják meg a vitás kérdéseket és konstruktív szellemben vigyék előbbre az emberiség égető problémáinak megoldását. Magyarország nemzetközi tekintélyének komoly elismerését jelenti, hogy a nagy fontosságú I. számú politikai bizottság elnökének állandó ENSZ-megbizottunkat, Csatorday Károlyt választották meg.

A világszervezet XX. közgyűlésének kezdete jó volt. Felmerült a lehetőség, hogy a súlyos veszélyeket jelentő konfliktus India és Pakisztán között békés úton ér véget. A szemben álló felek ugyanis elfogadták a Biztonsági Tanács tűzszünetre vonatkozó javaslatát. Ez is arra mutat: nem szabad lebecsülni az előttünk álló akadályokat, de most is fennáll annak lehetősége, hogy a világszervezet építő munkát végezzen. Ezért, mint ahogy azt Gromiko szovjet külügyminiszter mondotta, most talán jobban, mint valaha, minden államnak felelősségérzetéről és a lehető legnagyobb jóakaratról kell tanúságot tennie és arra kell törekednie, hogy békés eszközökkel oldják meg a vitás kérdéseket.

Bizonyos, hogy a XX. közgyűlés is hosszadalmas küzdelmek színhelye lesz, de a világ erőviszonyainak megváltozása a New York-i üvegpalotában is érezhető hatását. A komoly akadályok leküzdése után tehát esetenként megnyílhat az út az alapokmány elveinek és a béke érdekeinek megfelelő határozatok meghozatalára. Amint említettük, a jubiláris tanácskozás nehéz körülmények közepette kezdődött, de az indulás jó volt. A megfelelő elhatározás a világ minden népének érdeke.

SÜMEGI ENDRE

Együttes ülést tartott a Szeged városi tanács és népfrentbizottság

Napirenden; az állandó bizottságok tevékenysége

A szegedi m. j. városi tanács és a népfrent városi bizottsága tegnap délelőtt együttes ülést tartott a Kálvin téri párház nagytermében. Megjelent a Hazafias Népfrent Országos Tanácsa képviselőiben Nagy László, továbbá Bódi László és Lacsán Mihályné, Csong-

rád megye országgyűlési képviselői is. Papp Gyulának, a városi tanács vb elnökhelyettesének megnyitóját követően a tanácskozás dr. Szentpéteri Istvánnak, a József Attila Tudományegyetem docensének, a városi tanács vb tagjának elnöklétével végezte munkáját.

Engi József az Ogyesszavárosrészt lakóit foglalkoztató buszközlekedés problémáit, Hampel Ferenc pedig a 600-as iparitanuló-intézet oktatóit, tanulóit érintő beiktatás elhanyagolt állapotát tette szóvá. Fedett villamosmegállót kért a téglagyárhoz. Kalmár István a ságvártelepi buszközlekedés és vízellátással kapcsolatos kérdésekről, Török Ferencné a petőfitelepi buszjáratok helyzetéről beszélt. Sallai Imre kifogásolta, hogy a Torontál tér környékén hosszú hónapokkal ezelőtt kábelt fektetett le a posta, de az útburkolat helyreállítását tökéletesen most sem végezte el.

A bejelentésekre, észrevételekre a tanács szakigazgatási szervei 15 napon belül írásban kötelesek válaszolni. A tanács éppen az interpellációk érdemi intézéséért hozott határozatot. Kimondta, hogy a végrehajtó bizottság köteles beszámolni a tanácsnak, hogyan intézték a közérdekű bejelentéseket, észrevételeket a tanács szakigazgatási szervei.

Eredmények és tennivalók az állami életben

Napirenden szerepelt a városi tanács állandó bizottságainak és a városi tanács tagjainak választókerületi munkája. Ezt a jelentést szentes körü közvéleménykutatás után a népfrent városi bizottságának elnöksége készítette, s Hofgesang Péter, a népfrent városi titkára terjesztette elő.

A jelentés és az élénk vita híven tükrözte a valóságot. Rámutatott, hogy a párt és a kormány politikája alapján Szegeden is jelentősen fejlődött az állami élet, a szocialista demokrácia, s ennek része: az állandó bizottsági munka. A városi tanács 9 állandó bizottsága a lakosság javaslatait, észrevételeit képviselve hozzájárul a hatalmi és igazgatási feladatok végrehajtásához. Az állandó bizottságok a népfrental a városnak és lakóinak életét érintő kérdésekben — a kereskedelmi hálózat fejlesztése, az egészségügyi ellátás, településfejlesztés stb. — közös vizsgálatokat tartottak. Ezek tapasztalatait közölték a tanács illetékes szakigazgatási szerveivel. Megállapítható, az állandó bizottságok gyakorolják javaslattevő, véleményező jogukat, a tanács szakigazgatási szervei viszont ezt még inkább vegyék figyelembe, s a felmerült kérdésekre érdemi választ adjanak. Egy-egy fontos kérdés eldöntése előtt szükséges a témában az illetékes állandó bizottságot tájékoztatni a döntési tervről, s ehhez véleményét kérni. A város fejlődésében érvényesüljön hatékonyabban a célszerű, takarékos, a társadalmi igényeknek, érdekeknek megfelelő tervezés, kivitelezés. A tanács végrehajtó bizottságának vezető tisztségviselői segítik az állandó bizottságok munkáját. Szükséges viszont az is, hogy rendszeresebben vegyenek részt az állandó bizottságok ülésein.

sának növeléséhez azonban az is szükséges, hogy a tanács szakigazgatási szervei ne formálisan, hanem érdemben foglalkozzanak a javaslatokkal, bejelentésekkel.

A felsőbb államhatalmi szervek Szegednek nyújtott segítségét is jónak, pozitívnak értékelte a tanácsülés. Jogos igényként hangzott el viszont, hogy időnként vegyen részt a városi tanács ülésén az Elnöki Tanács és a Minisztertanács tanácsszervek osztályának képviselője. Ilyenformán közelebből megismernek a problémákat, s országosan is hasznosítható tapasztalatokat szereznének.

Hogyan tovább?

Az utóbbi években tartalmában és formájában előrelépő, új vonásokkal gazdagodó állandó bizottsági munka útkeresés is volt. A „hogyan tovább?” kérdésre is segítséget adott az együttes ülés, s az ott hozott határozat. Felmerült, hogy a 11 évvel ezelőtt alkotott tanács törvény bizonyos vonatkozásokban mostani társadalmi életünknek megfelelően módosításra szorul. A vitában sorrendben felszólalt: Farkas István, Nitsinger Gyula, Börcsök Lajos, Engi József, Sziládi Sándor, Pántya József, Pusztai József, Hampel Ferenc, dr. Nyiri Antal, dr. Lessy Viktor, Kovács István, dr. Csikós Ferenc, Munz Károly, Bódi László, Csamangó Lajosné.

A lakóházak rendje

A városi tanács a továbbiakban rendeletet hozott a lakóházak rendjéről. Ezt a tanács rendeletét az Elnöki Tanács jóváhagyása után hirdetik majd ki. Elfogadta a tanácsülés a községfejlesztési alap első félévi felhasználásáról szóló jelentést.

Balázs Lajosnak, a Csongrád Megyei Népi Ellenőrzési Bizottság elnökének előterjesztésében került sor a megyei népi ellenőrzési bizottság második félévi munkatervének ismertetésére.

Interpellációk

A napirend után a tanács tagok interpellációi, bejelentései hangzottak el. Nitsinger Gyula a város sportpályáinak jobb gondozását, a sportolási lehetőségek bővítését sürgette. Kérte, hogy a lehetőségek szerint kerüljön napirendre új sportszarnok építésének ügye, ahol a teremsportok kapnának, otthont. Pántya József a Cserepes sori hosszúház helyzetével, jövőjével kapcsolatban tett fel kérdést. Börcsök Lajos a Csendes utca vízellátásáról, dr. Nyiri Antal a Kossuth Lajos sugárút járdája rendbehozásának fontosságáról beszélt.

A Szovjetunió javaslatai az ENSZ-ben

India és Pakisztán nem vonja vissza csapatait

Szigorú mércével | Mit tud az M-3-M?

Fokozott helyállást kíván az ősz

Elutaztak a szovjet űrpilóták

Leonid Szedov akadémikus, a szovjet űrhajózási bizottság elnöke, Beljajev ezredes és Leonov alezredes űrpilóták, akik az ahéni űrhajós-kongresszusról hazatérőben egy napot Budapesten töltöttek, péntek délután elutaztak Budapestről.

Elutazásuk előtt fogadta őket Czinege Lajos vezérézredes, az MSZMP Politikai Bizottságának póttagja, honvédelmi miniszter.

Kádár János elvtárs megtekintette a képzőművészeti kiállítást

Kádár János, az MSZMP KB első titkára és felesége pénteken megtekintette a X. magyar képzőművészeti kiállítást. Társaságában volt Nemes Dezső, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a KB titkára, Sándor József, a Központi Bizottság tagja, a KB osztályvezetője és Aczél György, a művelődésügyi iniszter első helyettese. Kádár János a kiállítás megtekintése után szívesen elbeszélgetett a művészekkel és elismerő sorokat írt a kiállítás emlékkönyvébe.

A KGST végrehajtó bizottságának 19. ülése

Moszkva (TASZSZ) Moszkvában 1965. szeptember 21-23-án megtartották a KGST végrehajtó bizottságának 19. ülését. Az ülésen részt vettek a tagállamok miniszterelnök-helyettesei.

Az ülésen P. Janoszewicz, a Lengyel Népköztársaság Minisztertanácsának elnökhelyettese elnökölt.

A végrehajtó bizottság megvitatta azt az összesített beszámolót, amelyet a végrehajtó bizottság irodája állított össze azoknak a beszámolóknak alapján, amelyeket a KGST megfelelő ágazati állandó bizottságai készítettek a tagállamok 1966-1970. évekre szóló fűtőanyag- és energetikai mérlegének

alapvető problémáiról, valamint a KGST-hez tartozó országok 1966-1970. évi fűtőanyag- és energetikai terveinek összehangolásából adódó problémákról.

A végrehajtó bizottság jóváhagyta azt az ügyrendet, amely megszabja az egyezmények megkötésének rendjét a tagállamok 1966. évre és az azt követő évekre szóló átszámítási rubelben történő kölcsönös áruszállításairól.

A végrehajtó bizottság ülésén jóváhagyta a tanács titkárságának beszámolóját a titkárság költségvetésének teljesítéséről, és megvitatták még a KGST szervei munkájának néhány más kérdéséről.

HASZNOSÍJTJÁK A RONCSOKAT

A tiszai „nagyakarítás” során elsüllyedt hajó és egyéb roncsok kerültek felszínre. Ezeket a folyó partján megfelelő méretre szabdalják s majd kohászati üzemekben beolvastva hasznosítják.